

Οδηγός Σπουδών του Προγράμματος

**«Ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση: σύγχρονες προσεγγίσεις
και διεθνείς ενταξιακές εκπαιδευτικές πρακτικές»**

ΠΑΤΡΑ 2026

Περιεχόμενα

A. Γενικά Στοιχεία & Περιγραφή Προγράμματος	3
B. Δομή του Προγράμματος	12
Γ. Μεθοδολογία Υλοποίησης του Προγράμματος , Αξιολόγηση & Πιστοποίηση	19
Δ. Τρόπος Επιλογής & Εγγραφή στο Πρόγραμμα.....	20

A. Γενικά Στοιχεία & Περιγραφή Προγράμματος

Τίτλος Προγράμματος: «Ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση: σύγχρονες προσεγγίσεις και διεθνείς ενταξιακές εκπαιδευτικές πρακτικές»

Συνολική διάρκεια (σε αριθμό ωρών και αριθμό εβδομάδων): 520 ώρες /36 εβδομάδες

Μονάδες ECTS: 20,8

Μέθοδος υλοποίησης και διαδικασίες παρακολούθησης: Εξ αποστάσεως εκπαίδευση (23 ώρες σύγχρονη και 497 ώρες ασύγχρονη)

Θεματικό Πεδίο

1. Ανθρωπιστικών Επιστημών

Διδακτικές Ενότητες του Προγράμματος:

1. Δ.Ε.1: Ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση: βασικές αρχές, ερμηνευτικές και εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και εννοιολογικές αποσαφηνίσεις
Δ.Υ.Ε.1.1: Καθολικός Σχεδιασμός για τη Μάθηση (Universal Design For Learning-UDL)
2. Δ.Ε.2: Διεθνείς ενταξιακές πρακτικές
Δ.Υ.Ε.2.1. Έγκαιρη/πρώιμη εκπαιδευτική παρέμβαση υπό την οπτική της ενταξιακής εκπαίδευσης: ο ρόλος και η σημασία της στην πρόοδο και εξέλιξη του ατόμου
3. Δ.Ε.3: Σχεδιασμός και εφαρμογή του Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (ΕΠΕ) και εκπαιδευτικών παρεμβάσεων
4. Δ.Ε.4: Εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες υπό το πρίσμα της ενταξιακής φιλοσοφίας και εκπαίδευσης
5. Δ.Ε.5: Εκπαίδευση μαθητών/τριών Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων με και χωρίς αναπηρία- Διαπολιτισμική πολυγλωσσική προσέγγιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας
6. Δ.Ε.6: Μέθοδος easy to read-κείμενο για όλους: μια μέθοδος προσαρμογής κειμένων για τις ανάγκες των διαφορετικών μαθητών με και χωρίς αναπηρία
7. Δ.Ε.7: Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην ενταξιακή εκπαιδευτική πρακτική-Τεχνητή Νοημοσύνη
8. Δ.Ε.8: Η αξιοποίηση των Κοινωνικών Ιστοριών στην εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία: Κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη και προαγωγή της ψυχικής υγείας των παιδιών στο πλαίσιο της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης
9. Δ.Ε.9: Σχεδιασμός και αξιολόγηση Μικροδιδασκαλίας

Χώρος/οι Διεξαγωγής Προγράμματος

Το πρόγραμμα διεξάγεται με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος:

Οι σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, διεθνώς, υιοθετούν τις αρχές και πρακτικές της ενταξιακής εκπαίδευσης ως την αποτελεσματικότερη εκπαιδευτική προσέγγιση και φιλοσοφία που ανταποκρίνεται στην ετερογενή σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού του σύγχρονου σχολείου.

Επιπροσθέτως, λαμβάνοντας υπόψη τη Διεθνή Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού και ειδικότερα την αναγκαιότητα παροχής μιας ισότιμης και υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά καθώς και τη Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σε συνδυασμό με τον 4ο από τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ που αφορά στην εκπαίδευση για τη «διασφάλιση της χωρίς αποκλεισμούς και δίκαιης ποιοτικής εκπαίδευσης και την προώθηση ευκαιριών δια βίου μάθησης για όλους», η αναγκαιότητα εφαρμογής ενταξιακών εκπαιδευτικών προσεγγίσεων και πρακτικών στο σχολείο του 21ου αιώνα, οι οποίες στοχεύουν στην παροχή ίσων ευκαιριών εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά και την ενεργό συμμετοχή χωρίς διακρίσεις, αποτελεί πλέον μονόδρομο. Ωστόσο, καθαρυστικό ρόλο προς την κατεύθυνση αυτή διαδραματίζουν η κατάρτιση και η επαγγελματική ανάπτυξη των βασικών συντελεστών της εκπαιδευτικής και μαθησιακής διαδικασίας (εκπαιδευτικοί, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό, Θεραπευτές, γονείς και άλλοι εμπλεκόμενοι) μέσω κατάλληλων επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Σκοπός του προγράμματος με τίτλο «Ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση: σύγχρονες προσεγγίσεις και διεθνείς ενταξιακές εκπαιδευτικές πρακτικές» είναι η ολόπλευρη, σφαιρική κάλυψη των ως άνω αναφερόμενων εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών αναγκών, η ολιστική προσέγγιση των ζητημάτων που άπτονται της ενταξιακής φιλοσοφίας και εκπαίδευσης, καθώς και η προσέγγιση της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης μέσω της ενταξιακής οπτικής. Παράλληλα, το πρόγραμμα αποσκοπεί στη διασφάλιση των προδιαγραφών για την εκπαίδευση ενηλίκων.

Ειδικότερα, το πρόγραμμα στοχεύει αφενός στη διασφάλιση μιας υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης των συμμετεχόντων/ουσών σε αυτό, προσβάσιμης από όλους και όλες τους ενδιαφερόμενους και τις ενδιαφερόμενες χωρίς διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων με αναπηρία και αφετέρου στην παροχή όλων εκείνων των θεωρητικών γνώσεων, εννοιολογικών αποσαφηνίσεων και εκπαιδευτικών πρακτικών που συμβάλουν στην επίτευξη μιας πολυεπίπεδης, σφαιρικής κατάρτισης και εξειδίκευσης και ως εκ τούτου στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, ικανοτήτων, στάσεων καθώς και στην επαγγελματική ανάπτυξη όλων των εμπλεκόμενων στην εκπαίδευση των διαφορετικών μαθητών/τριών.

Για το σκοπό αυτό βασική επιδίωξη του προγράμματος αποτελεί η διεπιστημονική προσέγγιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με όλες εκείνες τις πρακτικές και πολιτικές που απαιτούνται, σύμφωνα με τα διεθνή επιστημονικά δεδομένα, σε επίπεδο εκπαιδευτικό, κοινωνικό και εκπαιδευτικής πολιτικής για την προώθηση της ενταξιακής εκπαίδευσης και την αναβάθμιση της ειδικής εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, στοχεύει στην παροχή γνώσεων για την εφαρμογή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, την έγκυρη εκπαιδευτική αξιολόγηση των μαθητών/τριών, το σχεδιασμό και την εφαρμογή του Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης υπό μία ενταξιακή οπτική, τις συνεργατικές πρακτικές, το ρόλο των εκπαιδευτικών και τα μοντέλα συνεκπαίδευσης και συνδιδασκαλίας, τη διεπιστημονική συνεργασία και τις συνέργειες με τις υποστηρικτικές δομές εκπαίδευσης και τους θεσμούς (π.χ. ΚΕΔΑΣΥ,ΕΔΥ, κ.ά.), τη συνεργασία οικογένειας και σχολείου, την υποστήριξη των γονέων, τη σχολική ηγεσία και την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο. Το επιμορφωτικό πρόγραμμα παρέχει τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα που προκύπτουν από τις νευροεπιστήμες σχετικά με τη λειτουργία του εγκεφάλου και τη νευροδιαφορετικότητα/νευροποικιλότητα και τα λαμβάνει υπόψη στις εκπαιδευτικές πρακτικές που περιλαμβάνουν οι διδακτικές ενότητες.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της ολιστικής/πολυεπίπεδης προσέγγισης της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης, το εν λόγω πρόγραμμα στοχεύει στην παροχή των θεωρητικών γνώσεων καθώς και των εκπαιδευτικών πρακτικών και στρατηγικών που είναι αποτελεσματικότερες για τη διδασκαλία μαθητών και μαθητριών με νοητική αναπηρία, Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, Διαταραχή

Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα και προβλήματα συμπεριφοράς, κινητική αναπηρία, κώφωση, τύφλωση, προσφυγικό και μεταναστευτικό υπόβαθρο καθώς και των Χαρισματικών μαθητών/τριών, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία.

Απώτερο στόχο αποτελεί η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευόμενων, αλλά και η συμβολή του στην αλλαγή στάσεων και αντιλήψεων και την προώθηση και εγκαθίδρυση μιας δίκαιης, ποιοτικής ενταξιακής εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Τέλος, βασικό μέριμνα αποτελεί η παροχή όλων των εφοδίων που απαιτούνται για τη διασφάλιση μιας ισότιμης, ποιοτικής εκπαίδευσης για όλους τους μαθητές και όλες τις μαθήτριες στο γενικό και ειδικό σχολείο, τα Τμήματα Ένταξης και το πλαίσιο της Παράλληλης Στήριξης.

Επισημαίνεται πως το βασικό υλικό μελέτης της κάθε θεματικής ενότητας και οι δραστηριότητες αξιολόγησης είναι προσβάσιμα και από άτομα με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς έχουν αναπτυχθεί με βάση τα οριζόμενα κριτήρια προσβασιμότητας και τα ευρωπαϊκά πρότυπα WCAG 2.1

Αντίστοιχα, η πλατφόρμα υλοποίησης του προγράμματος υποστηρίζει την πρόσβαση ατόμων με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Συνεπώς, το πρόγραμμα απευθύνεται και σε άτομα με αναπηρία.

Επίσης, προστιθέμενη αξία που καθιστά καινοτόμο το παρόν πρόγραμμα αποτελεί ο συνδυασμός του αντικείμενου της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης με το αντικείμενο της εκπαίδευσης ενηλίκων μέσω της θεματικής ενότητας που αφορά στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση της μικροδιδασκαλίας.

Στο παρόν πρόγραμμα γίνεται χρήση του όρου ένταξη και ενταξιακή εκπαίδευση αποδίδοντας τη σημασία των όρων inclusion και inclusive education.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά το πέρας του προγράμματος ο/η εκπαιδευόμενος/η θα είναι σε θέση να:

A. Επίπεδο Γνώσεων:

1. Αναγνωρίζει την εξελικτική πορεία της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης, τη φιλοσοφία, τις βασικές αρχές και θεωρίες που διέπουν την ενταξιακή εκπαίδευση, τις διαφορές από την παραδοσιακή προσέγγιση της ειδικής εκπαίδευσης καθώς και τις απαραίτητες εννοιολογικές αποσαφηνίσεις στο πλαίσιο νοηματοδότησης της ενταξιακής εκπαίδευσης
2. Προσδιορίζει τις σύγχρονες προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές της ενταξιακής εκπαίδευσης διεθνώς και τα μοντέλα προσέγγισης της αναπηρίας
3. Περιγράφει τους ορισμούς, τις εννοιολογικές προσεγγίσεις, το προφίλ και τα μαθησιακά χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών για κάθε αναπηρία (νοητική, κινητική, ΔΑΦ, ΔΕΠΥ, κώφωση, τύφλωση, κ.τ.λ.)
4. Εξοικειώνεται με την ορολογία που χρησιμοποιείται στα διεθνή ταξινομικά συστήματα (DSM 5, ICD10 & 11)
5. Αποκτά τα γνωστικά εφόδια ώστε να κατανοεί τις κατάλληλες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις που αφορούν σε παιδιά με διαφορετικές αναπηρίες και να προσδιορίζει τις στρατηγικές εκπαίδευσης που έχουν αναδειχθεί πιο αποτελεσματικές για κάθε αναπηρία

6. Ορίζει τις διεθνείς αποτελεσματικές ενταξιακές πρακτικές, όπως αυτές προκύπτουν από τη διεθνή ερευνητική δραστηριότητα (evidence-based)
7. Αναγνωρίζει της σημασία της ενταξιακής εκπαίδευσης για την άρση των διακρίσεων και την προάσπιση των δικαιωμάτων όλων ανεξαιρέτως των μαθητών/τριών
8. Αναγνωρίζει την παιδαγωγική της ένταξης και να την αξιοποιεί στη διδακτική των γνωστικών αντικειμένων των Προγραμμάτων Σπουδών
9. Προσδιορίζει το ρόλο του εκπαιδευτικού της ένταξης και τη σημασία του στην ποιοτική αναβάθμιση της εκπαιδευτικής και μαθησιακής διαδικασίας
10. Προσδιορίζει με σαφήνεια το καθηκοντολόγιο και το νομοθετικό πλαίσιο που είναι αναγκαίο να ακολουθεί στην εκπαιδευτική πρακτική του στο πλαίσιο του ειδικού σχολείου, της Παράλληλης Στήριξης και των τμημάτων Ένταξης
11. Αναγνωρίζει τις κατάλληλες αξιολογικές διαδικασίες και τα εναλλακτικά μέσα εκπαιδευτικής αξιολόγησης
12. Αναγνωρίζει τις αρχές της μεθόδου κείμενο για όλους-easy to read για τη διαμόρφωση κατάλληλων κειμένων ανάλογα με τις απαιτήσεις του/της μαθητή/τριας
13. Εντοπίζει τη διασύνδεση της αξιολογικής διαδικασίας και του σχεδιασμού των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων και του ΕΠΕ
14. Γνωρίζει τις βασικές αρχές του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση (UDL) και πώς να τις εφαρμόζει στην καθημερινή του πρακτική
15. Γνωρίζει τις αρχές και τις στρατηγικές της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής προσέγγισης
16. Προσδιορίζει το εννοιολογικό περιεχόμενο της συνεργασίας και τις συνεργατικές πρακτικές καθώς και τα μοντέλα συνδιδασκαλίας
17. Προσδιορίζει την αναγκαιότητα, το περιεχόμενο του Εξατομικευμένο Προγράμματος Εκπαίδευσης υπό το πρίσμα της ενταξιακής εκπαίδευσης, τη διαδικασία στοχοθεσίας και σχεδιασμού των κατάλληλων παρεμβάσεων που να ανταποκρίνονται στο προφίλ του/της κάθε μαθητή/τριας
18. Ορίζει τις βασικές αρχές της προσωποποιημένης μάθησης (Personalised Learning), της εξατομικευμένης μάθησης υπό την ενταξιακή οπτική και να αποσαφηνίζει την ποιοτική διαφορά από την κλινική προσέγγιση
19. Προσδιορίζει τους τρόπους αξιοποίησης της υποστηρικτικής τεχνολογίας στο πλαίσιο διαφοροποίησης της διδασκαλίας καθώς και της Τεχνητής Νοημοσύνης
20. Αναγνωρίζει και διατυπώνει τη σημασία της διεπιστημονικής προσέγγισης και να την επιδιώκει
21. Ορίζει τη σημασία της ενεργούς εμπλοκής των γονέων και αποτελεσματικές συνεργατικές πρακτικές σχολείου οικογένειας
22. Ορίζει τη διαπολιτισμικότητα και τις αρχές των πολιτισμικά ευαίσθητων προσεγγίσεων
23. Ορίζει τις υποστηρικτικές δομές εκπαίδευσης και τους τρόπους συνεργασίας
24. Προσδιορίζει τους τρόπους αξιοποίησης της λογοτεχνίας και των τεχνών στο πλαίσιο διαφοροποίησης της διδασκαλίας
25. Αναγνωρίζει τη σημασία του ρόλου της οικογένειας στην εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία και του ακτιβισμού για την προώθηση της ενταξιακής εκπαίδευσης
26. Αναγνωρίζει πρακτικές για την κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη μαθητών/τριών με αναπηρία και την αυτόνομη διαβίωσή τους
27. Προσδιορίζει τα κριτήρια προσβασιμότητας για την ανάπτυξη προσβάσιμων εγγράφων και εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές/τριες με αναπηρία
28. Προσδιορίζει τις βασικές αρχές και τα βήματα σχεδιασμού μικροδιδασκαλίας

B. Επίπεδο Δεξιοτήτων

1. Εφαρμόζει στρατηγικές και πρακτικές στην τάξη που ενισχύουν την ενταξιακή εκπαίδευση
2. Σχεδιάζει εκπαιδευτικές παρεμβάσεις με βάση τις ανάγκες/προφίλ των μαθητών/τριών
3. Σχεδιάζει εξατομικευμένες προσεγγίσεις υπό την ενταξιακή οπτική στο πλαίσιο της ομάδας στο φυσικό περιβάλλον του/της μαθητή/τριας
4. Εξοικειώνεται και αξιοποιεί σύγχρονες πρακτικές και διεθνείς ενταξιακές προσεγγίσεις
5. Διαφοροποιεί το περιεχόμενο, τη διαδικασία και το μαθησιακό αποτέλεσμα της διδασκαλίας
6. Πραγματοποιεί έγκυρη εκπαιδευτική αξιολόγηση των μαθητών/τριών (αρχική, διαμορφωτική, τελική) με τη χρήση πολλαπλών και εναλλακτικών μέσων, συντάσσει την παιδαγωγική έκθεση και στη συνέχεια σχεδιάζει και εφαρμόζει το ΕΠΕ με βάση το προφίλ του/της κάθε μαθητή/τριας
7. Αξιοποιεί στη διδασκαλία του κατάλληλο, εναλλακτικό και προσβάσιμο εκπαιδευτικό υλικό, ψηφιακά μέσα και εργαλεία
8. Σχεδιάζει διεπιστημονικές συνεργασίες και προσεγγίσεις της εκπαιδευτικής πρακτικής
9. Εφαρμόζει τις αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο της ενταξιακής εκπαίδευσης
10. Επιλέγει τους κατάλληλους στόχους για κάθε μαθητή/τρια και θέτει τις εκπαιδευτικές προτεραιότητες
11. Εφαρμόζει τη μέθοδο easy to read-κείμενο για όλους
12. Εφαρμόζει συνεργατικές πρακτικές σε πολλαπλά επίπεδα (μεταξύ εκπαιδευτικών, με γονείς, με υποστηρικτικές δομές)
13. Εφαρμόζει πρακτικές ενδυνάμωσης της ψυχικής ανθεκτικότητάς του
14. Συμβάλει στην καλλιέργεια ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο
15. Οργανώνει την υποστήριξη μαθητών/τριών με ΔΑΦ, νοητική αναπηρία, ΔΕΠΥ και με άλλες αναπηρίες ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες επιλέγοντας τις καταλληλότερες παρεμβάσεις
16. Αξιοποιεί τα σύγχρονα δεδομένα των νευροεπιστημών και τη νευροποικιλότητα στις εκπαιδευτικές του προσεγγίσεις και ειδικότερα στην εκπαίδευση μαθητών/τριών με ΔΑΦ
17. Αξιοποιεί την πολυαισθητηριακή μέθοδο
18. Οργανώνει τον ατομικό φάκελο του/της μαθητή/τριας
19. Είναι σε θέση να παραπέμπει ένα παιδί με δυσκολίες σε ειδικευμένους επιστήμονες
20. Αξιοποιεί κατάλληλες πρακτικές συνεργασίας με τους γονείς
21. Σχεδιάζει παρεμβάσεις που προάγουν την ενεργό συμμετοχή των μαθητών/τριών με αναπηρία
22. Σχεδιάζουν δράσεις ευαισθητοποίησης στο σχολείο, καθώς και για την ευαισθητοποίηση των γονέων και της τοπικής κοινωνίας
23. Εκπονεί προσβάσιμο εκπαιδευτικό υλικό
24. Σχεδιάζει και υλοποιεί μικροδιδασκαλία

Γ. Επίπεδο Συμπεριφορών/ Στάσεων

1. Συνεργάζεται αποτελεσματικά με συναδέλφους, γονείς και άλλους/ες ενδιαφερόμενους/ες για την προώθηση της ενταξιακής εκπαίδευσης
2. Συμπεριφέρεται ισότιμα στο πλαίσιο συνδιδασκαλίας με άλλο συνάδελφο ή Παράλληλης Στήριξης μαθητών/τριών με αναπηρία
3. Αναγνωρίζει και αντιμετωπίζει τις συναισθηματικές και κοινωνικές ανάγκες των μαθητών/τριών σε ένα ενταξιακό περιβάλλον
4. Συνηγορεί υπέρ των δικαιωμάτων των παιδιών και των οικογενειών τους συμπεριλαμβανομένων και αυτών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
5. Προάγει την επαγγελματική του εξέλιξη
6. Αναθεωρεί απόψεις και πεποιθήσεις και άρει στερεότυπα και προκαταλήψεις για τη διαφορετικότητα και την αναπηρία

7. Κατανοεί και συναισθάνεται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των άλλων ατόμων
8. Συνθέτει γνώσεις, νέες μεθόδους και πρακτικές
9. Αποδέχεται τη διαφορετικότητα και την προσεγγίζει ως πλούτο στην εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία
10. Υποστηρίζει τη διεπιστημονικότητα και την εμπλοκή των γονέων ως σημαντικών μελών στην ομάδα υποστήριξης του/της μαθητή/τριας με αναπηρία
11. Συμβάλει στην άρση των εμποδίων και φραγμών στη μάθηση και την πρόσβαση όλων των μαθητών/τριών
12. Συμβάλει στη δημιουργία δικτύων συνεργασίας αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα παιδιά με αναπηρία ή προσφυγικό υπόβαθρο στο σχολείο
13. Αναστοχάζεται τον επαγγελματικό ρόλο και την επαγγελματική πρακτική υπό το πρίσμα της ενταξιακής οπτικής
14. Έχει υιοθετήσει αξιολογική στάση αναφορικά με το επαγγελματικό του έργο

Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- Στελέχη εκπαίδευσης με και χωρίς αναπηρία που παρέχουν παιδαγωγικό και συμβουλευτικό έργο στην ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση
- Εκπαιδευτικούς γενικής και ειδικής εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και όλων των ειδικοτήτων (εν ενεργεία, αναπληρωτές, μη διορισμένους) με και χωρίς αναπηρία που εργάζονται στη δημόσια ή ιδιωτική εκπαίδευση ή και σε ιδιωτικές δομές εκπαίδευσης (άτυπη εκπαίδευση)
- Πτυχιούχους με και χωρίς αναπηρία που ενδιαφέρονται να εργαστούν στη δημόσια ή ιδιωτική εκπαίδευση στο πεδίο της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης, σε υποστηρικτικές δομές εκπαίδευσης, όπως τα ΚΕΔΑΣΥ, ΕΔΥ
- Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό με και χωρίς αναπηρία (Ψυχολόγους, Κοινωνικούς Λειτουργούς, Λογοθεραπευτές/τριες, Εργοθεραπευτές/τριες)
- Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό (ΕΒΠ) με και χωρίς αναπηρία
- Επαγγελματίες ή και αποφοίτους των Επιστημών Υγείας και ΙΕΚ με και χωρίς αναπηρία
- Ιδιώτες θεραπευτές με και χωρίς αναπηρία
- Γονείς μαθητών/τριών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που παρέχουν υποστήριξη στα παιδιά τους
- Φοιτήτριες/ές με και χωρίς αναπηρία που έχουν αντίστοιχο προσανατολισμό με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα
- Φοιτητές και φοιτήτριες με και χωρίς αναπηρία που φοιτούν στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα Προφορικού και Γραπτού λόγου του ΕΑΠ, σε όλα τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ που σχετίζονται με τις Επιστήμες της Αγωγής, καθώς και σε φοιτητές και φοιτήτριες Ανωτάτων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων που φοιτούν σε προγράμματα και Επιστήμες σχετικά με τα πεδία του εν λόγω προγράμματος
- Σε κάθε ενδιαφερόμενο/η με και χωρίς αναπηρία, ο/η οποίος/α επιθυμεί να αποκτήσει σχετικές γνώσεις
- Διοικητικούς υπαλλήλους του Υπουργείου Παιδείας με και χωρίς αναπηρία που ασχολούνται με την καθημερινή λειτουργία των σχολείων και τα ζητήματα ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης.

Μοριοδότηση

Α. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα παρέχει τις κάτωθι μοριοδοτήσεις:

- 1. 2 μόρια** σε υποψήφιους/ες για διορισμό ως μόνιμοι/ες εκπαιδευτικοί στην γενική εκπαίδευση, την ειδική αγωγή και το Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό-Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό ν. 4589/2019 (ΦΕΚ 13, Α', 29.01.2019).
- 2. 2 μόρια** σε υποψήφιους/ες για διορισμό ως αναπληρωτές/τριες εκπαιδευτικοί και Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό -Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό ν. 4589/2019 (ΦΕΚ 13, Α', 29.01.2019)
- 3. 10 μόρια** για προσλήψεις εκπαιδευτικών των κατηγοριών **ΤΕ και ΔΕ** της Γενικής Εκπαίδευσης και της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) Υπουργική Απόφαση 48190/Ε1 ΦΕΚ 1088, Β', 2.04.2019
- 4. 0,25 μόρια ανά 100 ώρες, με μέγιστο αριθμό μορίων 2** (για την πρόσληψη εκπαιδευτικού προσωπικού σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΦΕΚ 3136/2021)
- 5. 0,25 μόρια ανά 50 ώρες, με μέγιστο αριθμό μορίων 3** για την επιλογή εκπαιδευτών ενηλίκων στα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.), (Επιμόρφωση στις αρχές Εκπαίδευσης Ενηλίκων ή στο διδακτικό αντικείμενο των προκηρυσσόμενων ειδικοτήτων, (ΦΕΚ 1151, Β', 29.03.2018)
- 6. Σύμφωνα με το νόμο για το σύστημα διορισμού και προσλήψεων εκπαιδευτικών της Δημοσίας Υπηρεσίας Απασχόλησης (πρώην ΟΑΕΔ) που δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ στις 20/12/2023 (νόμος 5078/2023), πέντε δέκατα της μονάδας ανά ώρα επιμόρφωσης (0,5 μονάδα/ώρα) και με ανώτατο όριο τις πενήντα (50) μονάδες** για πιστοποιημένη επιμόρφωση φορέα στο πλαίσιο προγραμμάτων που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ή από άλλο δημόσιο φορέα με σχετική αρμοδιότητα.

Β. Το πρόγραμμα μοριοδοτεί, επίσης, για την επιλογή στελεχών εκπαίδευσης (Ν. 4823/21) ως εξής:

- 1. 1-2 μόρια** στην επιλογή Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης, Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Προϊσταμένων των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης, Συμβούλων Εκπαίδευσης, και Διευθυντών Σχολικών Μονάδων και Εργαστηριακών Κέντρων και Προϊσταμένων των Τμημάτων Εκπαιδευτικών Θεμάτων. (Κάθε πρόγραμμα μοριοδοτείται με ένα μόριο. Επιτρέπεται η μοριοδότηση μέχρι δύο προγραμμάτων).
- 2. Για την επιλογή Διευθυντών – Υποδιευθυντών στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.):** Επιμόρφωση στις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων, σε θέματα ΣΔΕ, ή στη Διοίκηση Εκπαιδευτικών μονάδων: **0,25 μόρια ανά 50 ώρες, με μέγιστο αριθμό μορίων 2**

Γ. Το πρόγραμμα παρέχει τη δυνατότητα:

- Ένταξης των εκπαιδευόμενων στον επικουρικό πίνακα εκπαιδευτικών Ειδικής αγωγής
- Συμμετοχής στις εξετάσεις του ΕΟΠΠΕΠ για την πιστοποίηση εκπαιδευτών ενηλίκων
- Απασχόλησης στα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους και παρέχονται στα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) (άρθρο 158 του ν. 5094/2024, ΦΕΚ Α' 39)

Στοιχεία Επιστημονικά Υπεύθυνου/ης

Ονοματεπώνυμο: Μαρία Γελαστοπούλου

Ιδιότητα: Σύμβουλος Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στο ΕΑΠ, Δρ Ειδικής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης, Διπλωματούχος Διαπροσωπικής Θεραπείας

Email Επιστημονικά Υπεύθυνης: gelistopoulou.maria@ac.eap.gr

Σχολή: Ανθρωπιστικών Σπουδών

Πλήρες βιογραφικό σημείωμα Επιστημονικά Υπεύθυνης: <https://kedivim.eap.gr/wp-content/uploads/2026/05/ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ-ΓΕΛΑΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-2026.pdf>

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα Επιστημονικά Υπεύθυνης

Η **Μαρία Γελαστοπούλου** είναι διδάκτωρ Ειδικής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.), κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης με κατεύθυνση την Ειδική Αγωγή καθώς και Διπλώματος Διετούς Μετεκπαίδευσης στην Ειδική Αγωγή από το Μαράσλειο Διδασκαλείο Νηπιαγωγών Αθήνας του Ε.Κ.Π.Α. Κατέχει τίτλο εξειδίκευσης στις Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα της Εταιρείας Ψυχικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου Αθηνών και πιστοποίηση γνώσης της γραφής Braille από το Κέντρο Αποκατάστασης Τυφλών Αθήνας. Επίσης, κατέχει δίπλωμα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης στην Υπερπροσωπική Θεραπεία και Συμβουλευτική από το International Association of Coaches, Therapists & Mentors (IACTM).

Είναι Σύμβουλος Καθηγήτρια (Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό-ΣΕΠ) Ειδικής Εκπαίδευσης στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα Προφορικού και Γραπτού λόγου. Διδάσκει σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών Ειδικής Αγωγής των ΑΕΙ και σε ετήσια σεμινάρια Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ. Επίσης, είναι Σύμβουλος Α΄ Ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Συντονίστρια στην οικεία επιστημονική Μονάδα. Έχει διδάξει επί σειρά ετών στο γενικό σχολείο και σε Τμήματα Ένταξης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΕΘΕΑ και δραστηριοποιήθηκε σε δράσεις επιμόρφωσης για ζητήματα εξαρτήσεων στο σχολικό πλαίσιο και εξαρτημένων ατόμων με αναπηρία. Είναι Εκπαιδύτρια ενηλίκων στο Ινστιτούτο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΙΝ-ΕΣΑμεΑ) και έχει συμμετάσχει ως επιμορφώτρια σε επιμορφωτικά προγράμματα του ΙΕΠ για την εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία.

Είχε την επιστημονική ευθύνη για το έργο προσαρμογής των σχολικών βιβλίων για μαθητές με μειωμένη όραση, την Επιμόρφωση εκπαιδευτικών Παράλληλης Στήριξης για την ένταξη μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο γενικό σχολείο, την Πράξη «Καθολικός σχεδιασμός και ανάπτυξη προσβάσιμου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού, το έργο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ένταξη των μαθητών/τριών Ρομά στο γενικό σχολείο, ως Εθνική Συντονίστρια, καθώς και για Ευρωπαϊκά Προγράμματα Erasmus+ και συγχρηματοδοτούμενα έργα που αφορούν στη διαφοροποιημένη διδασκαλία και στην Ειδική και Ενταξιακή εκπαίδευση. Έχει συμμετάσχει στον εθνικό διάλογο για ζητήματα ειδικής εκπαίδευσης καθώς και σε πολλές επιτροπές και ομάδες του ΥΠΑΙΘΑ και άλλων Υπουργείων καθώς και του Συμβουλίου της Ευρώπης για ζητήματα ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης, ψηφιακής προσβασιμότητας, έγκαιρης παρέμβαση και εκπαίδευσης παιδιών με Σπάνια Νοσήματα και Παθήσεις.

Συμμετείχε με εισηγήσεις σε πανελλήνια και διεθνή συνέδρια αναφορικά με την εκπαίδευση ατόμων με και χωρίς αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δημοσίευσε σχετικά άρθρα και κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους. Έχει συμμετάσχει ως συγγραφέας στην ανάπτυξη των οδηγών εκπαιδευτικού για την ευαισθητοποίηση σε ζητήματα αναπηρίας και αποδοχής της διαφορετικότητας, για την ανάπτυξη κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων μαθητών με ΔΑΦ μέσω κοινωνικών Ιστοριών, την εφαρμογή της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής. Είναι συγγραφέας του οδηγού εκπαιδευτικού για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας για μαθητές/τριες με νοητική αναπηρία καθώς και των

προδιαγραφών ανάπτυξης προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές/τριες με αυτισμό. Συμμετείχε στη συγγραφή των καλών πρακτικών στην Ελλάδα για την ηγεσία στην εκπαίδευση.

Εκπαιδευτές

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα Εκπαιδευτή 1

Η **Ελευθερία (Ερη) Παπαμιχαλοπούλου** είναι Εκπαιδευτικός Ειδικής Εκπαίδευσης με 20ετή εμπειρία διδασκαλίας σε Τμήματα Ένταξης και σε ΣΜΕΑΕ. Έχει διδάξει ως Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό στο Εξ Αποστάσεως Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευση» του Πανεπιστημίου Λευκωσίας καθώς και σε άλλα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Είναι Εκπαιδεύτρια ενηλίκων στο Ινστιτούτο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΙΝ-ΕΣΑμεΑ) και έχει συμμετάσχει ως επιμορφώτρια σε επιμορφωτικά προγράμματα του ΙΕΠ που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς γενικής και ειδικής εκπαίδευσης για την εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία.

Είναι διδάκτωρ Ειδικής Αγωγής με εξειδίκευση στον αυτισμό, κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης με κατεύθυνση την Ειδική Αγωγή του Πανεπιστημίου Αθήνας (ΕΚΠΑ) και έχει πιστοποίηση στην Ενταξιακή Διαπολιτισμική Εκπαίδευση από το ΕΚΠΑ.

Είναι συγγραφέας 51 Κοινωνικών Ιστοριών και 5 παραμυθιών για την αναπηρία και τη διαφορετικότητα και έχει συμμετάσχει ως συγγραφέας στην ανάπτυξη του Οδηγού Εκπαιδευτικού για την Ανάπτυξη Κοινωνικών και Συναισθηματικών Δεξιοτήτων, Δεξιοτήτων Ζωής και Αυτόνομης Διαβίωσης για μαθητές με αναπηρία μέσω Κοινωνικών Ιστοριών και του Οδηγού Εκπαιδευτικού για την Ευαισθητοποίηση σε Ζητήματα Αναπηρίας και Αποδοχής της Διαφορετικότητας, καθώς και την Ανάπτυξη Ενταξιακής Κουλτούρας στο Σχολείο, τα οποία διανέμονται στα δημόσια σχολεία Γενικής και Ειδικής Εκπαίδευσης. Είναι συγγραφέας παιδικών βιβλίων που έχουν λάβει επαίνους και διακρίσεις.

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα Εκπαιδευτή 2

Ο **Παναγιώτης Κουτροβίδης** γεννήθηκε στην Αθήνα το 1965 και σπούδασε φυσική στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Ολοκλήρωσε πρόγραμμα μεταπτυχιακής επιμόρφωσης στην Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Το 2010 απέκτησε Διδακτορικό Δίπλωμα στις Επιστήμες Αγωγής από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Έχει μακροχρόνια και συστηματική εκπαίδευση σε θέματα αντιμετώπισης της τοξικοεξάρτησης, ενώ από το 2001 είναι πιστοποιημένος σύμβουλος τοξικοεξαρτήσεων από τον Διεθνή Οργανισμό Πιστοποίησης IC&RC. Από το 1994 εργάζεται στο ΚΕΘΕΑ στην εκπαίδευση πρώην χρηστών, έως το 2009 ως Υπεύθυνος του Μεταβατικού Σχολείου της Αθήνας του ΚΕΘΕΑ και μετέπειτα ως Υπεύθυνος του Τμήματος Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Μελών του ΚΕΘΕΑ. Από το 2016 έως σήμερα διδάσκει στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις το μάθημα « Εξαρτήσεις και Κοινωνικές Δομές». Από το 2011 συνεργάζεται με το ΕΑΠ ως μέλος ΣΕΠ στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Εκπαίδευση Ενηλίκων». Έχει σημαντική επιστημονική παρουσία και συγγραφική δραστηριότητα (συνέδρια, άρθρα), στο πεδίο της αντιμετώπισης των εξαρτήσεων, της εκπαίδευσης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, ειδικότερα αυτής των πρώην χρηστών και των ατόμων με αναπηρία, την εκπαίδευση ενηλίκων και ειδικότερα την εκπαίδευση εκπαιδευτών ενηλίκων και εκπαιδευτικών. Έχει συγγράψει εκπαιδευτικό υλικό για τα κέντρα Δια Βίου μάθησης των Δήμων και το ΕΑΠ. Το 2015 εκδόθηκε το επιστημονικό του σύγγραμμα «Σχολείο και Χρήστες Ναρκωτικών» από τις εκδόσεις Φίλντισι.

B. Δομή του Προγράμματος

Θεματικές Ενότητες Προγράμματος & Περιγραφή τους

Τίτλος Δ.Ε.1: Ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση: βασικές αρχές, ερμηνευτικές και εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και εννοιολογικές αποσαφηνίσεις

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.1

Η πρώτη εισαγωγική ενότητα αποτελεί τη βάση για την κατανόηση της φιλοσοφίας, των αρχών, των πρακτικών και της σημασίας της ενταξιακής εκπαίδευσης και του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση (Universal Design For Learning-UDL) για τη δημιουργία ενός ισότιμου και δίκαιου εκπαιδευτικού συστήματος για όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες χωρίς διακρίσεις. Σκοπός της ενότητας είναι η ανάπτυξη ενός κοινού πλαισίου αναφοράς και νοηματοδότησης των βασικών εννοιών, πρακτικών και προσεγγίσεων που συνδέονται με την ενταξιακή εκπαίδευση από τους/τις εκπαιδευόμενους/ες και η αποφυγή της στρεβλής εννοιολόγησής της που την ταυτίζει με την παραδοσιακή ειδική αγωγή. Η σημασία μιας τέτοιας αποσαφήνισης κρίνεται σκόπιμη και αναγκαία, καθώς το θεωρητικό πλαίσιο και οι προσεγγίσεις είναι αυτές που επηρεάζουν και τις αντίστοιχες πρακτικές. Συνεπώς, μια εννοιολόγηση της ένταξης με τη σημασία της παραδοσιακής διαχωριστικής ειδικής εκπαίδευσης συμβάλει στην εφαρμογή και επιλογή αντίστοιχα διαχωριστικών πρακτικών που υπονομεύουν την ενταξιακή διαδικασία και εκπαίδευση.

Η 1^η Δ.Ε. περιλαμβάνει τις θεματικές υποενότητες που αφορούν: α) στην εξελικτική πορεία από την ειδική στην ενταξιακή εκπαίδευση και τους βασικούς σταθμούς, β) στις κατηγορίες αναπηρίας και ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών βάσει νομοθεσίας και τα κριτήρια καθορισμού τους, γ) στις ερμηνευτικές προσεγγίσεις και μοντέλα προσέγγισης της αναπηρίας: ιατρικό, κοινωνικό, δικαιωματικής πολιτικής/ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δ) την προσέγγιση της αναπηρίας στο κοινωνικό σύστημα αξιών, στη λογοτεχνία, τη νομοθεσία, το λόγο και την καθημερινή ζωή, ε) τη νοηματοδότηση της ενταξιακής εκπαίδευσης: εννοιολογικές αποσαφηνίσεις, βασικές αρχές της και η σημασία της για την προάσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών και τη γεφύρωση του δίπολου γενική-ειδική αγωγή και εκπαίδευση, στ) την παιδαγωγική της ένταξης, ζ) στις προκλήσεις/δυσκολίες και προϋποθέσεις για την εφαρμογή ενταξιακών πρακτικών, η) τις προοπτικές που αναδύονται από την εφαρμογή ενταξιακών εκπαιδευτικών πρακτικών, θ) στον Καθολικό σχεδιασμό για τη Μάθηση, ι) την προσωποποιημένη μάθηση (personalised learning) που συνάδει με τις αρχές της ενταξιακής εκπαίδευσης, κ) το οργανόγραμμα, τα εκπαιδευτικά πλαίσια και τους θεσμούς για την ένταξη μαθητών/τριών με αναπηρία και λ) διαδικασίες, οργάνωση και λειτουργία των Τμημάτων Ένταξης, Παράλληλης Στήριξης και Ειδικού Σχολείου καθώς και το νομοθετικό πλαίσιο που τα διέπει.

1.1. Καθολικός Σχεδιασμός για τη Μάθηση-UDL (Universal Design for Learning-UDL)

Στη Δ.Ε.1 περιλαμβάνεται διακριτή υποενότητα που αφορά στην πλήρη ανάλυση των αρχών του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση (Universal Design for Learning-UDL) και τις καλές πρακτικές που αυτές συνεπάγονται στην πράξη.

Διάρκεια σε ώρες: 36, **Αξία σε ECTS:** 1.44

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μαρία Γελαστοπούλου

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.2

Σκοπός της 2^{ης} Δ.Ε. είναι η παρουσίαση και ανάλυση των διεθνών ενταξιακών πρακτικών που προκύπτουν από τη μελέτη των εκπαιδευτικών συστημάτων, τη διεθνή βιβλιογραφία και ερευνητική δραστηριότητα και στα 3 επίπεδα, όπως αναφέρθηκαν και αναλύθηκαν στην 1^η ενότητα (εκπαιδευτικό/σχολείο, κοινωνικό και εκπαιδευτική πολιτική), προκειμένου να εφαρμόζονται επιτυχώς από τους/τις εκπαιδευόμενους/ες μετά την ολοκλήρωση της ενότητας. Οι πρακτικές αυτές αποτελούν προϋπόθεση για την προώθηση της ενταξιακής εκπαίδευσης και τη δημιουργία ενός δημοκρατικού σχολείου για όλα τα παιδιά. Απώτερο σκοπό αποτελεί η ανάδειξη της αναγκαιότητας εφαρμογής πρακτικών ένταξης και στα 3 επίπεδα. Επίσης, επισημαίνεται η σημασία της έγκαιρης εκπαιδευτικής παρέμβασης (early intervention) και αναλύονται οι άξονες των πρακτικών που απαιτούνται. Κοινή παραδοχή στα θεσμικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη διεθνή βιβλιογραφία αποτελεί η σπουδαιότητα της εφαρμογής και της θεσμικής πλαισίωσης της έγκαιρης εκπαιδευτικής παρέμβασης, λαμβάνοντας υπόψη την υποχρέωση κάθε χώρας που προκύπτει αφενός από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και την ενταξιακή φιλοσοφία μέσω της θέσπισης και λειτουργίας ενταξιακών δομών και φορέων (Ν.3699/2008). Η έγκαιρη εκπαιδευτική παρέμβαση συμβάλλει στην άρση των αποκλεισμών και την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών πρόληψης και παρέμβασης σε μικρά παιδιά και τις οικογένειές τους με τη συνεργασία υπηρεσιών και δομών τόσο από το Υπουργείο Παιδείας όσο και από άλλα Υπουργεία.

2.1. Έγκαιρη εκπαιδευτική παρέμβαση υπό την οπτική της ενταξιακής εκπαίδευσης: ο ρόλος και η σημασία της στην πρόοδο και εξέλιξη του ατόμου

Στη Δ.Ε.2 περιλαμβάνεται διακριτή υποενότητα που αφορά στην έγκαιρη/πρώιμη εκπαιδευτική παρέμβαση. Σκοπός της υποενότητας είναι η παρουσίαση ενός ενταξιακού πλαισίου έγκαιρης παρέμβασης με οικογενειοκεντρικό προσανατολισμό, καθώς και των αξόνων πρακτικών που περιλαμβάνει. Τέλος, κατά την ανάλυση των διεθνών ενταξιακών πρακτικών, παρέχονται παραδείγματα και πλούσιο υλικό/οδηγοί εκπαιδευτικών. Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή αναλύονται οι κάτωθι άξονες ενταξιακών πρακτικών:

A. Διεθνείς εκπαιδευτικές πρακτικές ένταξης:

1. Διαφοροποίηση της διδασκαλίας-Προγράμματος Σπουδών
2. Συνεργατικές πρακτικές- Μοντέλα συνδιδασκαλίας-διεπιστημονικότητα
3. Η ενδυνάμωση του ρόλου των γονέων: συνεργασία οικογένειας σχολείου και ενεργός εμπλοκή των γονέων
4. Αξιολογικές διαδικασίες και πρακτικές στην εκπαιδευτική διαδικασία: αξιολόγησης μαθητών/τριών, εκπαιδευτικών πρακτικών και αναστοχαστικές διαδικασίες
5. Εκπαιδευτικές πρακτικές για την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολικό πλαίσιο
6. Η αξιοποίηση των τεχνών και της λογοτεχνίας στην ένταξη μαθητών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο σχολικό και κοινωνικό πλαίσιο
7. Ανάπτυξη προσβάσιμων εκπαιδευτικών περιβαλλόντων: ψηφιακή και φυσική προσβασιμότητα
8. Έγκαιρη εκπαιδευτική παρέμβαση υπό την οπτική της ενταξιακής εκπαίδευσης: ο ρόλος και η σημασία της στην πρόοδο και εξέλιξη του ατόμου

B. Εκπαιδευτική πολιτική και ενταξιακή εκπαίδευση

Χαρακτηριστικά και προδιαγραφές ενταξιακών Προγραμμάτων Σπουδών-Νομοθεσίας –Επιμόρφωσης

Γ. Κοινωνία/κοινωνικό σύστημα αξιών και ενταξιακή εκπαίδευση

1. Πρακτικές ευαισθητοποίησης της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας για την αποδοχή της διαφορετικότητας και της αναπηρίας και την άρση των προκαταλήψεων και των στερεοτυπικών αντιλήψεων για την αναπηρία και τη διαφορετικότητα,
2. Ο ρόλος της οικογένειας των παιδιών με αναπηρία: ακτιβισμός, ενδυνάμωση, συνηγορία, διεκδίκηση

Διάρκεια σε ώρες: 140, Αξία σε ECTS: 5.6

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μαρία Γελαστοπούλου

Τίτλος Δ.Ε.3 Σχεδιασμός και εφαρμογή του Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (ΕΠΕ) και εκπαιδευτικών παρεμβάσεων

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.3

Το Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης διεθνώς αποτελεί τη βάση για το σχεδιασμό των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων για μαθητές/τριες με αναπηρία. Ο τρόπος και η προσέγγιση του σχεδιασμού και της εφαρμογής του ΕΠΕ μπορεί να οδηγήσει στην υλοποίηση αποτελεσματικών ενταξιακών πρακτικών και στην πρόοδο των παιδιών ή να αποτελέσει το όχημα για το διαχωρισμό, το στιγματισμό και τον αποκλεισμό μιας μερίδας μαθητών/τριών από τη μαθησιακή και εκπαιδευτική διαδικασία. Η ενότητα αυτή έχει ως σκοπό την ανάδειξη της σημασίας του ΕΠΕ και τη νοηματοδότησή του, υπό την ενταξιακή οπτική καθώς και την παρουσίαση ενταξιακών διαδικασιών και πρακτικών και βημάτων σχεδιασμού και εφαρμογής του ΕΠΕ, οι οποίες έχουν αποδειχτεί αποτελεσματικές και έχουν εφαρμοστεί πιλοτικά στο σχολικό πλαίσιο με μεγάλη επιτυχία.

Η ενότητα περιλαμβάνει υποενότητες, όπως η νοηματοδότηση του ΕΠΕ υπό την οπτική της ενταξιακής εκπαίδευσης, οι συμμετέχοντες στη διαδικασία σχεδιασμού και εφαρμογής του ΕΠΕ, τα αναλυτικά βήματα και διαδικασίες για το σχεδιασμό και την εφαρμογή του ΕΠΕ, τα περιεχόμενα-άξονες του ΕΠΕ, τη διαδικασία στοχοθεσίας, τη διαδικασία συγγραφής και το περιεχόμενο της παιδαγωγικής έκθεσης: τι περιλαμβάνει, τις αναστοχαστικές διαδικασίες και τον επανασχεδιασμό του ΕΠΕ, τους τρόπους και τα μέσα αξιολόγησης του ΕΠΕ, τις συνεργατικές πρακτικές που απαιτούνται και τη διεπιστημονική προσέγγιση. Στο πλαίσιο αυτό παρέχονται πρωτόκολλα, εργαλεία και φόρμες σχεδιασμού και αξιολόγησης

Διάρκεια σε ώρες: 36 , Αξία σε ECTS:1.44

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Μαρία Γελαστοπούλου

Τίτλος Δ.Ε.4 Εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες υπό το πρίσμα της ενταξιακής φιλοσοφίας και εκπαίδευσης

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.4

Λαμβάνοντας υπόψη τις αποκτηθείσες γνώσεις από τις προηγούμενες ενότητες, σκοπός της 4^{ης} ενότητας είναι ο προσδιορισμός και η αναγνώριση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των μαθητών/τριών με αναπηρία και των παιδαγωγικών αρχών προκειμένου να ληφθούν υπόψη και το σχεδιασμό και την εφαρμογή του ΕΠΕ και την επιλογή των παρεμβάσεων που έχουν αποδειχτεί καταλληλότερες για κάθε μορφή αναπηρίας, αλλά και για κάθε ιδιαίτερο προφίλ παιδιού στο φάσμα

της ίδιας αναπηρίας. Οι ενότητες αυτή περιλαμβάνει το θεωρητικό πλαίσιο και τις καταλληλότερες εκπαιδευτικές πρακτικές και στρατηγικές για κάθε αναπηρία. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται οι κάτωθι υποενότητες:

1. Εκπαίδευση μαθητών/τριών με **Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)**,
2. Εκπαίδευση μαθητών/τριών με **νοητική αναπηρία**,
3. Εκπαίδευση μαθητών/τριών με **ΔΕΠΥ και προβλήματα συμπεριφοράς**,
4. Εκπαίδευση μαθητών/τριών με **τύφλωση ή προβλήματα όρασης**,
5. Εκπαίδευση μαθητών/τριών με **κώφωση ή προβλήματα ακοής**,
6. Εκπαίδευση μαθητών/τριών με **κινητικές αναπηρίες**,
7. Εκπαίδευση **Χαρισματικών μαθητών/τριών**

Κάθε υποενότητα περιλαμβάνει, ενδεικτικά, τον ορισμό βάσει αξιολογικών κριτηρίων, το προφίλ/τα ιδιαίτερα μαθησιακά χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών με την αναπηρία που παρουσιάζεται, συμπτωματολογία, επιδημιολογία και αιτιολογία, κριτήρια και διαδικασία διάγνωσης και αξιολόγησης των αναγκών τους, στρατηγικές εκπαίδευσης και διαφοροποίησης της διδασκαλίας, εμπειριστατωμένες και αποτελεσματικές πρακτικές (evidence-based), διδακτικές μεθόδους και τεχνικές για την εκπαίδευσή τους, το ρόλο της υποστηρικτικής τεχνολογίας στην εκπαίδευσή τους. Η παρούσα ενότητα εστιάζει στον επαναπροσδιορισμό των νευροαναπτυξιακών διαταραχών υπό το πρίσμα των σύγχρονων επιστημονικών δεδομένων από το χώρο των νευροεπιστημών περί νευροδιαφορετικότητας/νευροποικιλότητας. Βασικό άξονα της ενότητας αποτελεί η νευροεπιβεβαιωτική προσέγγιση, μια σύγχρονη, συμπεριληπτική προσέγγιση στην ψυχική υγεία και την εκπαίδευση, η οποία βασίζεται στο κίνημα της νευροδιαφορετικότητας.

Διάρκεια σε ώρες: 130 , Αξία σε ECTS: 5.2

Υπεύθυνοι εκπαιδευτές/τριες: Ελευθερία Παπαμιχαλοπούλου (υποενότητες 1,3,4,5,6,7), Μαρία Γελαστοπούλου (υποενότητα2)

Τίτλος Δ.Ε.5 Εκπαίδευση μαθητών/τριών Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων με και χωρίς αναπηρία- Διαπολιτισμική, πολυγλωσσική προσέγγιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.5

Η ενταξιακή εκπαίδευση ως φιλοσοφία αντλεί στοιχεία από τη Διαπολιτισμική εκπαίδευση και τις Πολιτισμικά Ευαίσθητες Θεωρίες. Σκοπός της ενότητας είναι η ενταξιακή προσέγγιση της Διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και η παροχή θεωρητικών γνώσεων και πρακτικών για την ανάπτυξη της διαπολιτισμικής ικανότητας. Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τις βασικές αρχές της Διαπολιτισμικής και πολυγλωσσικής εκπαίδευσης υπό την οπτική της ενταξιακής φιλοσοφίας, τις εκπαιδευτικές πρακτικές και τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας για την ένταξη μαθητών/τριών με προσφυγικό ή μεταναστευτικό υπόβαθρο, Ρομά και άλλων ευάλωτων ομάδων με και χωρίς αναπηρία, την αξιοποίηση της μητρικής γλώσσας στο πλαίσιο της δίγλωσσης/πολύγλωσσης εκπαίδευσης και άλλων στρατηγικών και μέσων κατάλληλων για την εν λόγω ομάδα στόχο.

Διάρκεια σε ώρες: 18, Αξία σε ECTS: 0.72

Υπεύθυνη εκπαιδευτρια: Ελευθερία Παπαμιχαλοπούλου, Μαρία Γελαστοπούλου

Τίτλος Δ.Ε.6 Μέθοδος easy to read-κείμενο για όλους: μια μέθοδος προσαρμογής κειμένων για τις ανάγκες των διαφορετικών μαθητών με και χωρίς αναπηρία

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.6

Στο πλαίσιο διασφάλισης της πρόσβασης όλων των ανθρώπων στην πληροφορία και τη γνώση καθώς και των εύλογων προσαρμογών που προτείνονται από τη Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία κρίνεται σκόπιμη η αξιοποίηση στην εκπαίδευση μεθόδων και πρακτικών που παρέχουν πρόσβαση στον γραπτό λόγο σε άτομα με δυσκολίες ανάγνωσης και κατανόησης. Για το σκοπό αυτό αναπτύχθηκε η μέθοδος easy to read- κείμενο για όλους που περιλαμβάνει συγκεκριμένους κανόνες/πρότυπα και προδιαγραφές για τη δημιουργία εύληπτων κειμένων που αναπτύχθηκαν από την Unesco και την Ευρωπαϊκή ένωση και ακολουθούν τις αρχές του Καθολικού σχεδιασμού για τη μάθηση (UDL). Σκοπός της ενότητας είναι η παρουσίαση της μεθόδου και των κριτηρίων της καθώς και σχετικών παραδειγμάτων για την αξιοποίησή τους από τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στην εκπαιδευτική πρακτική στο πλαίσιο της διαφοροποίησης της διδασκαλίας. Η ενότητα περιλαμβάνει τις βασικές αρχές της μεθόδου, τα βήματα και παραδείγματα μεταγραφής κειμένων με τη μέθοδο easy to read για μαθητές/τριες με νοητική αναπηρία και αναγνωστικές δυσκολίες καθώς και τις διαδικασίες και τρόπους αξιοποίησης της μεθόδου με δημιουργικό τρόπο στην καθημερινή πρακτική του σχολείου. Επίσης, παρουσιάζει εκπαιδευτικό υλικό προσαρμοσμένο με τη μέθοδο αυτή για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου.

Διάρκεια σε ώρες: 15, Αξία σε ECTS: 0.6

Υπεύθυνη εκπαιδευτρια: Μαρία Γελαστοπούλου

Τίτλος Δ.Ε.7 Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην ενταξιακή εκπαιδευτική πρακτική-Τεχνητή Νοημοσύνη

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.7

Σκοπός της ενότητας είναι ανάδειξη της σημασίας των ΤΠΕ και της Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία και η παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ ως ένα εναλλακτικό μέσο εκπαίδευσης που σε πολλές περιπτώσεις αποτελούν το μοναδικό μέσο πρόσβασης στη γνώση και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων. Η ενότητα περιλαμβάνει τρόπους αξιοποίησης των ΤΠΕ και της Τεχνητής νοημοσύνης για την δημιουργία προσβάσιμων εκπαιδευτικών περιβαλλόντων για την προώθηση της ενταξιακής εκπαίδευσης. Παρουσιάζονται εργαλεία, λογισμικά και μέσα για την εκπαίδευση διαφορετικών μαθητών/τριών συμπεριλαμβανομένων και αυτών με αναπηρία

Διάρκεια σε ώρες: 20, Αξία σε ECTS: 0.8

Υπεύθυνοι εκπαιδευτές/τριες: Ελευθερία Παπαμιχαλοπούλου & Μαρία Γελαστοπούλου

Τίτλος Δ.Ε.8 Η αξιοποίηση των Κοινωνικών Ιστοριών στην εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία: Κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη και προαγωγή της ψυχικής υγείας των παιδιών στο πλαίσιο της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.8

Η ενότητα στοχεύει στην ανάδειξη της σημασίας ανάπτυξης κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων σε μαθητές/τριες με και χωρίς αναπηρία και την παρουσίαση τρόπων επίτευξης του στόχου αυτού αλλά και γενικότερα της ευημερίας στο πλαίσιο της ενταξιακής εκπαίδευσης. Ειδικότερη αναφορά εστιάζει στις Κοινωνικές Ιστορίες που αποτελούν μια ευρέως γνωστή μέθοδο ανάπτυξης

κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων. Το περιεχόμενό της περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τρόπους ανάπτυξης σχέσης στην ομάδα των συνομηλίκων και κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών με αναπηρία στο σχολικό, οικογενειακό και κοινωνικό πλαίσιο.

Διάρκεια σε ώρες: 15, Αξία σε ECTS: 0.6

Υπεύθυνη εκπαιδεύτρια: Ελευθερία Παπαμιχαλοπούλου

Τίτλος Δ.Ε.9 Σχεδιασμός και αξιολόγηση Μικροδιδασκαλίας

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Δ.Ε.12

Η διδασκαλία της ενότητας αυτής διασφαλίζει την αυτόματη συμμετοχή των εκπαιδευόμενων στις εξετάσεις πιστοποίησης του ΕΟΠΠΕΠ και θέτει ως σκοπό την παροχή όλων των γνώσεων που συμβάλουν στο σχεδιασμό μιας μικροδιδασκαλίας. Περιλαμβάνονται οι εξής θεματικές: α) Βασικές Αρχές Εκπαίδευσης Ενηλίκων, β) Εκπαιδευτικές Τεχνικές, γ) Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, δ) Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση Μικροδιδασκαλίας

Διάρκεια σε ώρες: 110, Αξία σε ECTS: 4.4

Υπεύθυνος εκπαιδευτής: Παναγιώτης Κουτρουβίδης

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Επιμέρους Διδακτικών Ενοτήτων:

Τίτλος ενότητας	Εβδομάδα	Ώρες	ECTS	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ/ΤΡΙΑ
Ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση: βασικές αρχές, ερμηνευτικές και εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και εννοιολογικές αποσαφηνίσεις- Καθολικός Σχεδιασμός για τη Μάθηση-UDL (Universal Design for Learning-UDL)	1 ^η -3 ^η (3)	36	1.44	Μαρία Γελαστοπούλου
Διεθνείς ενταξιακές πρακτικές-Εγκαιρη Παρέμβαση	4 ^η -13 ^η (10)	140	5.6	Μαρία Γελαστοπούλου
Σχεδιασμός και εφαρμογή του Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (ΕΠΕ) και εκπαιδευτικών παρεμβάσεων	14 ^η -16 ^η (3)	36	1.44	Μαρία Γελαστοπούλου

Εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες υπό το πρίσμα της ενταξιακής φιλοσοφίας και εκπαίδευσης	17 ^η -26 ^η (10)	130	5.2	Ελευθερία Παπαμιχαλοπούλου, Μαρία Γελαστοπούλου
Εκπαίδευση μαθητών/τριών Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων με και χωρίς αναπηρία- Διαπολιτισμική πολυγλωσσική εκπαίδευση και προσέγγιση της αναπηρίας	27 ^η (1)	18	0.72	Ελευθερία Παπαμιχαλοπούλου, Γελαστοπούλου Μαρία
Μέθοδος easy to read- κείμενο για όλους: μια μέθοδος προσαρμογής κειμένων για τις ανάγκες των διαφορετικών μαθητών με και χωρίς αναπηρία	28 ^η (1)	15	0.66	Μαρία Γελαστοπούλου
Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην ενταξιακή εκπαιδευτική πρακτική-τεχνητή νοημοσύνη	29 ^η (1)	20	0.8	Ελευθερία Παπαμιχαλοπούλου, Μαρία Γελαστοπούλου
Η αξιοποίηση των Κοινωνικών Ιστοριών στην εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία: Κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη και προαγωγή της ψυχικής υγείας των παιδιών στο πλαίσιο της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης	30 ^η (1)	15	0.6	Ελευθερία Παπαμιχαλοπούλου
Σχεδιασμός και αξιολόγηση Μικροδιδασκαλίας	31 ^η -36 ^η (6)	110	4.4	Παναγιώτης Κουτρουβίδης
Σύνολο	36	520	20.8	

Γ. Μεθοδολογία Υλοποίησης του Προγράμματος, Αξιολόγηση & Πιστοποίηση

Διδασκαλία & Παρακολούθηση: Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός ακολουθεί τη μεθοδολογία που υποστηρίζει την Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως ηλεκτρονική μάθηση. Η διδασκαλία μέσω συστήματος ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης βασίζεται κυρίως στην ασύγχρονη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού και ανάπτυξη δραστηριοτήτων, προκειμένου να εξασφαλιστεί σε μεγάλο βαθμό η αυτονομία του Εκπαιδευόμενου. Όμως, συμπληρωματικά και με βάση τις εκπαιδευτικές ανάγκες, κατά περίπτωση πραγματοποιείται και σύγχρονη μάθηση μέσω συστήματος σύγχρονης τηλεκπαίδευσης για την επιπρόσθετη υποστήριξη και καθοδήγηση των εκπαιδευόμενων, την καλύτερη και πιο άμεση επικοινωνία καθώς και την επίλυση αποριών μέσω αναστοχαστικών διαδικασιών και ανατροφοδοτικής αλληλοεπίδρασης των εκπαιδευτών με τους/τις εκπαιδευόμενους/ες. **Η πλατφόρμα παρακολούθησης του προγράμματος είναι προσβάσιμη από άτομα με αναπηρία, καθώς επίσης και όλο το βασικό εκπαιδευτικό υλικό μελέτης.**

Η ανάρτηση του εκπαιδευτικού και υποστηρικτικού υλικού γίνεται σταδιακά, ανά θεματική ενότητα στην πλατφόρμα παρακολούθησης του προγράμματος.

Περιγραφή εκπαιδευτικού υλικού: Οδηγός Μελέτης, Βιντεοπαρουσίαση της κάθε ενότητας, Βασικό υλικό μελέτης της ενότητας σε μορφή παρουσίασης ppt/pdf **προσβάσιμο από άτομα με αναπηρία**, συμπληρωματικό υλικό μελέτης/άρθρα σε μορφή pdf, εκπαιδευτικά video, Βιβλιογραφία σχετική με την κάθε ενότητα, πλούσιο εκπαιδευτικό/επιμορφωτικό υλικό ελεύθερο πνευματικών δικαιωμάτων. Το εκπαιδευτικό υλικό περιλαμβάνει εργαλεία και δραστηριότητες για την πρακτική εφαρμογή στην τάξη και την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου.

Τρόπος αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων: Η αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων πραγματοποιείται με: α) τη Συμμετοχή σε φόρουμ με ταυτόχρονη ανάθεση συγκεκριμένων εργασιών και ρόλων, β) τεστ πολλαπλής επιλογής ή Σωστού Λάθους ή drag & drop, γ) Μελέτες περίπτωσης και δ) σχεδιασμό/παρουσίαση μικροδιδασκαλίας. Η αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων με τους ως άνω αναφερόμενους τρόπους γίνεται ανά θεματική ενότητα και δεν απαιτείται η υποβολή τελικής εργασίας προκειμένου να θεωρηθεί επιτυχής η παρακολούθηση του προγράμματος

Αξιολόγηση Προγράμματος

Για την αξιολόγηση των παρεχόμενων από το Πρόγραμμα υπηρεσιών σε επίπεδο εκπαιδευτικού έργου αλλά και διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, ο Εκπαιδευόμενος στο τέλος του προγράμματος καλείται να συμπληρώσει ενιαίο ερωτηματολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένους άξονες και δείκτες αξιολόγησης, που επεξεργάζεται και παρακολουθείται από την ΜΕΑΕ του Ε.Α.Π.¹

Τύπος χορηγούμενου πιστοποιητικού

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, χορηγείται «Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης» καθώς και «Παράρτημα Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης», στα οποία αναγράφονται τα εξής στοιχεία: α) η

¹ Σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ., Άρθρο 8
Ε 600.1.2/1⁹

διάρκεια του προγράμματος σε ώρες, β) η μέθοδος διδασκαλίας, γ) οι πιστωτικές μονάδες ECTS και δ) οι τίτλοι των θεματικών ή διδακτικών ενότητων του προγράμματος.

Τα πιστοποιητικά υπογράφονται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Προγράμματος, τον Πρόεδρο του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ και θα είναι διαθέσιμα μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος. Σε περίπτωση μη επιτυχούς ολοκλήρωσης του Προγράμματος χορηγείται απλή «Βεβαίωση Παρακολούθησης». Για τη χορήγηση των πιστοποιητικών απαιτείται επιπλέον και η αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων του Προγράμματος.

Λοιπές Υποχρεώσεις Εκπαιδευομένων

Πέρα από την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, **για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού** απαιτούνται τα εξής από τους εκπαιδευομένους:

- Αποπληρωμή του συνόλου των τελών συμμετοχής
- Αποδοχή συμμετοχής τους στη διαδικασία αξιολόγησης του προγράμματος

Υποχρεώσεις Εκπαιδευτών

- Επικοινωνεί μέσω της εκπαιδευτικής πλατφόρμας με τους εκπαιδευόμενους απαντώντας σε απορίες / διευκρινίσεις που τυχόν έχουν διατυπωθεί από τους εκπαιδευόμενους.
- Αναρτά στην εκπαιδευτική πλατφόρμα ανακοινώσεις αναφορικά με το μάθημα και τον τρόπο διεξαγωγής του.
- Επιλύει απορίες, κατευθύνει τους εκπαιδευόμενους στην σωστή μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού, προτείνει επιπρόσθετη βιβλιογραφία -εφόσον ζητηθεί.
- Παροτρύνει τους εκπαιδευόμενους για συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία, εφόσον διαπιστωθεί ότι κάποιοι απέχουν από την εκπαιδευτική διαδικασία.
- Ασκεί κάθε έργο ή εργασία που άπτεται της εκπαιδευτικής υποστήριξης των εκπαιδευόμενων.
- Παρέχει ανατροφοδότηση στις ερωτήσεις ανάπτυξης (ερωτήσεις ανοικτού τύπου) και τις εργασίες των εκπαιδευόμενων.

Δ. Τρόπος Επιλογής & Εγγραφή στο Πρόγραμμα

Απαιτούμενα τυπικά προσόντα και απαραίτητα δικαιολογητικά

Απαιτούμενο προσόν για τους εκπαιδευτικούς και γενικά τους εργαζόμενους είναι κατοχή πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες απαιτείται βεβαίωση της ιδιότητας τους από το πανεπιστημιακό τμήμα στο οποίο φοιτούν. Για απόφοιτους των Επιστημών Υγείας και ΙΕΚ αντίστοιχο πιστοποιητικό/πτυχίο.

Τρόπος επιλογής των εκπαιδευόμενων

Δεν υπάρχουν κριτήρια επιλογής

Τρόπος εγγραφής στο πρόγραμμα:

Η εγγραφή στο Πρόγραμμα γίνεται ηλεκτρονικά με την υποβολή Αίτησης Εγγραφής στο <https://apps.eap.gr/kedivim/web/>

Δίδακτρα και τρόπος πληρωμής:

Το κόστος παρακολούθησης του προγράμματος χωρίς έκπτωση ανέρχεται σε 380€
Υπάρχει δυνατότητα καταβολής του ποσού σε 4 δόσεις

Εκπαιδευτική Πολιτική

A. Δίδακτρα με έκπτωση 10% για εκπαιδευτικούς: 342€ (ισχύει η πολιτική των 4 δόσεων)

B. Δίδακτρα με έκπτωση 15% για Ανέργους, Φοιτητές, ΑμεΑ και γονείς με ΑμεΑ, πολύτεκνους, άτομα άνω των 65 χρονών, Άτομα με ετήσιο εισόδημα κάτω από 15.000 ευρώ: **323 €** (ισχύει η πολιτική των 4 δόσεων)

Γ. Δίδακτρα με έκπτωση 30% (266 €) στους εν ενεργεία φοιτητές/τριες του ΕΑΠ των κάτωθι προγραμμάτων (ισχύει η πολιτική των 4 δόσεων):

1. ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

- Γλωσσική Εκπαίδευση για Πρόσφυγες και Μετανάστες (LRM)- Language Education for Refugees and Migrants (LRM)
- Εκπαίδευση Ενηλίκων ΜΕd (ΕΚΕ)
- Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης – Επιστήμες της Αγωγής (ΕΤΑ)
- Επικοινωνία της Επιστήμης (ΕΕΠ)
- Επιστήμες της Αγωγής (ΕΚΠ)
- Εφαρμοσμένη Αναπτυξιακή Ψυχολογία (ΕΑΨ)
- Σύγχρονες τάσεις στη γλωσσολογία για εκπαιδευτικούς (ΑΔΕ)
- Δημιουργική Γραφή (ΔΗΓ)
- Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες: μέθοδοι, εργαλεία, πρακτικές (ΨΑΕ)
- Διδακτική της Αγγλικής ως Ξένης/Διεθνούς Γλώσσας (ΑΓΓ)
- Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας (ΓΕΡ)
- Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας (ΓΑΛ)
- Δημιουργική Γραφή (ΔΗΓ)
- Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα Προφορικού και Γραπτού Λόγου (ΕΑΓ)

2. ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

- Σπουδές φύλου: Μεθοδολογίες, θεωρίες, πολιτικές (ΦΥΛ)
- Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων (ΔΠΜ)
- Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια» της ΣΚΕ

Δ. 15% έκπτωση (323€) σε απόφοιτους/ες του ΕΑΠ των παραπάνω προγραμμάτων (ισχύει η πολιτική των 4 δόσεων)

Ε. 30% έκπτωση (266€) σε όσους παρακολουθούν ή κάνουν την ίδια περίοδο εγγραφή σε άλλο πρόγραμμα κατάρτισης του ΚΕΔΙΒΙΜ του ΕΑΠ (ισχύει η πολιτική των 4 δόσεων)

ΣΤ. Για εργαζόμενους και συνεργαζόμενους του ΕΑΠ (με σχετικές βεβαιώσεις) τα τέλη παρακολούθησης ορίζονται στα 340

Ζ. 15% έκπτωση στις ομαδικές εγγραφές (3 ατόμων και άνω)

Η εκπτωτική πολιτική δεν λειτουργεί αθροιστικά.

Τα δίδακτρα καταβάλλονται σε τραπεζικό λογαριασμό του ΕΛΚΕ του ΕΑΠ, με τα παρακάτω στοιχεία:

-Αριθμός λογαριασμού (IBAN): GR60 0140 5300 5300 0200 1002 408

-Τράπεζα: Alpha bank

-Στοιχεία δικαιούχου: ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Στο αποδεικτικό κατάθεσης οπωσδήποτε να αναγράφεται κωδικός έργου: 80590, το όνομα και το επίθετο του καταθέτη καθώς και ο τίτλος του προγράμματος: «Ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση: σύγχρονες προσεγγίσεις και διεθνείς ενταξιακές εκπαιδευτικές πρακτικές».

Πληροφορίες: ΓΕΛΑΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ: gelistopoulou.maria@ac.eap.gr